

**R. P. Martini De Esparza Artieda, Navarri, Theologi Societ.
lesv, Cvrsvs Theologicvs**

iln decem Libros, & duos Tomos distributus, Ivxta Methodvm, Qva In
Scholis Societatis Iesv communiter traditur annis quaternis

Continens Secvndam Secvndæ, & Tertiam Partem D. Thomæ

Esparza Arteida, Martin de
Lugduni, 1666

XLI. Vtrum detur triplex Baptismus, fluminis, flaminis, & sanguinis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94839)

aqua. Potest enim mergi in aquam; propter diuersos fines. Conuenienter igitur adduntur actioni verba: *Ego te baptizo*, quibus ostenditur finem, & effectum determinatum eius actionis, esse ablutionem, & mundationem hominis. Quod manifestare oportet, & non manifestaretur seclusis verbis.

Ad 5. Admittit Caietanus ad dictum art. 5. aliquem nonnulli valere Baptismum datum *in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti*. Sed melius, ac tutius negatur cum D. Thoma ibidem ad 6. cumque aliis communiter: tum quia in Euangelio determinate dicitur *in nomine*: tum quia licet nomina personalia sint plura, illis tamen non significatur autoritas, & virtus Diuina, quæ operatur in sacramento, ut constat ex q. 40. de Deo. Vna namque est autoritas, & virtus, totaque perfectio trium personarum, atque ad eam significandam ponitur in forma *in nomine*.

Ad 6. Forma Baptismi non dicitur Concionatorie, aut doctrinaliter tantum, aut pure deprecativè, sed est sermo operatorius, & inductivus effectus, quem significat per veram causalitatem, ut dictum est supra, in communi. Quapropter rectè diriguntur, etiam ad furdum, & non intelligentem, quia nihilominus est inducendus in illis effectus significatus, & non potest induci, nisi significetur per verba.

QVÆSTIO XLI.

Virum detur triplex Baptismus, fluminis, fluminis, & sanguinis?

Videtur non dari. 1. Quia ad Ephes. 4. 5. dicitur *Vnus Dominus, una fides, unum baptisma, unus Deus*. Non igitur triplex baptisma, sicut non triplex fides, sed una tantum, & unus Deus.

2. Damascenus lib. 4. fid. Orthod. cap. 10. ponit multo plura baptismata, quam tria, idque ex testimoniis scripturæ. Ergo non rectè ponitur solus numerus ternarius Baptismorum.

3. Baptismus est verum sacramentum, ut dictum est supra. Nullum autem est sacramentum sanguinis, aut solius fluminis, seu dilectionis solius. Ergo nec Baptismus datur ullus, aut sanguinis, aut fluminis.

4. De conceptu Baptismi est vis deletiva peccatorum, ut dictum est in eius definitione; Martyrium autem eam vim non habet. Quia si quis subeat martyrium absque actu charitatis, & dilectione Dei super omnia, non propterea consequitur remissionem peccatorum, ut patet ex illo ad Corinth. 1. 13. *Si tradero corpus meum, ita ut ardeam, charitatem autem non habuero nihil mihi prodest*. Vnde D. Thomas in hac quæst. 66. art. 12. ad 2. *Effusio sanguinis, ait, non habet rationem baptismi, si sit sine charitate*; idemque colligitur ex eodem 1. 1. quæst. 14. art. 4. ad 3. & 2. 2. q. 124. art. 2. ad 2. Videri præterea possunt apud Vasquez plura in eandem rem testimonia sanctorum PP. præsertim Augustini, plurisque graues Theologi. Si autem quis subeat martyrium cum prævio actu charitatis, & dilectionis Dei super omnia, ex vi huius actus consequitur remissionem omnium peccatorum ante consummationem martyrij. Ergo martyrium pro nullo euentu operatur remissionem, ac deletionem peccatorum. Ergo non rectè dicitur baptismus sanguinis.

5. Si Martyrium esset baptismus, esset utique baptismus nobilior, quam sit baptismus aquæ. Quia maioris longè perfectionis est pati martyrium, quam tingi aqua. Ergo Baptismus absolute prolatus, supponeret pro martyrio, tanquam pro famosiori. Non autem ita supponit, ut patet ex communi modo loquendi,

ac intelligendi. Ergo martyrium nullatenus est dicens Baptismus.

Art. 1. Respondetur: Virtus vniuersaliter deletiua peccatorum præeminet reliquis prædicatis sacramenti Baptismi, & ab eadem virtute principaliter denominatur talis, ut liquet ex quæst. 37. Propterea idem nomen communicatum est aliis, etiam, quibus communis est virtus deletiua omnium præcedentium peccatorum. Hæc autem virtus est communis actui charitatis, qui dicitur flamen, propter suum ardorem, & impetum ad superiora, atque ad ipsum Deum, supremum omnium; necnon martyrio, quod sanguinis appellatur, quia plerumque euenit cum sanguinis effusione; Nihilque præterea superest, cui insit eadem virtus. Vnde iis duobus tantum est commune nomen Baptismi cum Sacramento deletiua peccatorum.

Art. 2. Actum charitatis, & dilectionis Dei super omnia esse deletivum omnium, & quorumlibet peccatorum præcedentium ante ipsum, constat ex multis scripturæ locis, Prouerb. 10. 12. *Vniuersa delicta operit charitas* & 13. 17. *Ego diligentes me diligo*. Ioan. 14. 24. *Qui diligit me diligitur à Patre meo, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus*. Lucæ 7. 47. *Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum*. 1. Pet. 4. 8. *Charitas operit multitudinem peccatorum*. Idem aperte colligitur ex Concilio Tridentino definiente sess. 14. cap. 4. de sacrament. pœnitent. contritionem charitate perfectam hominem Deo reconciliare, priusquam sacramentum acti suscipiat, idemque apparet ex Ezech. 18. *Isaia 55. 7. & alibi sæpè*. Contritio enim verò charitate perfecta non differt à simplici dilectione Dei super omnia, penes speciem, & perfectionem, atque vim coniungendi amabiliter cum Deo, sed solum quasi accidentaliter, ex parte obiecti materialis. Quia motuum formale adequatum vtriusque est prorsus idem ut dicitur infra agendo de pœnitentia, tum virtute, tum sacramento, maxime quæst. 89. An verò dilectio Dei inducat remissionem peccatorum formaliter, & immediate, vel dispositivè tantum, ac mediata, de quo dictum est quæst. 12. de iustif. parum refert pro re præfenti.

Art. 3. Idem effectus remissionis omnium præcedentium peccatorum tribuitur martyrio Matth. 10. 32. & Lucæ 12. 8. *Omnis ergo, qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo*. Marc. 8. 35. *Qui perdidit animam suam propter me, & Euangelium, salvam faciet eam*. Lucæ 4. 24. *Quicumque perdidit animam suam propter me, vivificabit eam*. Vim istam vivificandi, & salvandi animam, & quod perinde est obtinendi confessionem Christi coram Patre, conveniunt martyrio ex opere operato respectu infantum omnes iam Catholici Doctores vnanimiter consentiunt, Sanctis Patribus usque adeo propensis eodem, ut opposita nonnullorum olim sententia sit ut minimum temeraria. Et videtur reddi innegabile exemplo Innocentium, quos occidit Herodes, & Ecclesia omnes indiscriminatim colit, ut Sanctos; tamen gratiam, & gloriam consequi non potuerint per vllum suum actum, cuius nimirum eliciendi erant prorsus incapaces, propter defectum usus rationis.

Art. 4. Idem autem dicendum est cum Suarez, disputat. 29. section. 2. & 3. & pluribus aliis apud ipsum, adversus Vasquez disput. 153. cap. 3. & plures alios apud ipsum, respectu etiam adultorum, licet disperse modo, servata proportionem. Diversitas modi, & ratio proportionis consistit in hoc, quod adultus compos rationis, non potest in vllò euentu, per vllum medium, iustificari independentem à dispositione propria sibi libera, & supernaturali, ut dictum est quæstion. 10. de iustif. & dicitur iterum infra quæstion. 46.

tion. 46. & 88. Cæterum dispositionem istam requisitam, vt adultus iustificetur per martyrium, non esse præcisè, ac necessariò actum dilectionis Dei super omnia, seu contritionem perfectam, sed sufficere actus alios minus perfectos, atque insufficientes ad inducendam se solis remissionem peccatorum, nempe sufficere pro martyrio actus, qui sufficiunt pro sacramento Baptismi, & exponentur dicta quæst. 46. atque adeò martyrium iustificare posse etiam adultos ex opere operato; id est virtute martyrij supplente, atque vltimò complente insufficienciam ad actum internorum secundum se, præcisè probatur in primis efficaciter ex testimoniis nuper inductis ex Euangelio.

Art. 5. Quia promissio contenta in illis testimoniis de saluatione, & iustificatione animæ, atque de retributione confessionis Christi coram Patre, est amplissimæ formæ, & complectitur adultos non minus, quàm paruulos, imò apparet clarè quod dirigatur, præcipuè ad adultos. Est enim promissio exhortatoria, atque soli adulti sunt capaces exhortationis, & qui erigantur, atque roborentur ea spe ad arduum agonem martyrij. Ergò siquidem certum est ibi contineri promissionem viuificationis, seu iustificationis, & vitæ æternæ ex opere operato respectu infantium, omniumque carentium perpetuo vñu rationis; certum quoque id ipsum esse debet, quasi à fortiori respectu adultorum ratione vtentium. Accedit easdem diuinas promissiones exinaniri penitus, omnique plane soliditate reddi prorsus vacuas respectu effectus promissi, quod ad adultos atinet, si martyrium quatenus executioni mandatum non inducit gratiam & gloriam ex opere operato. Quia vis inductiua gratiæ, & gloriæ ex opere operantis tota est penes actus internos, vt dictum est quæstion. 38. art. 2. de act. hum. Vnde siue subsequeretur re ipsa, siue non subsequeretur martyrium post actus internos disponentes ad ipsum, eadem, & nec maior, nec minor esset retributio gratiæ, & gloriæ. Certè si actus charitatis diligentis Deum super omnia esset præcisè necessarius, vt martyr consequeretur remissionem peccatorum: nunquam illam consequi posset ex vi passionis martyrij. Quia ante ipsam præsupponerentur iam remissa peccata, ex vi actus charitatis, passione eatenus se habente purè materialiter, & consequenter, seu purè concomitante, & per accidens. Quod tamen videtur, non nisi prædurè dici posse. Quia eo ipso accipienda essent in sensu purè materiali respectu adultorum magnifica illa Christi promissa. *Omnis qui confitebitur me coram hominibus*, (quod fit per realem perfectionem martyrij) *confitebor & ego eum coram Patre meo*: *Qui perdidit animam suam propter me*, quod planè aliud est, quam esse paratum utamque perfectè ad perdendum saluam faciet; *viuificabit eam*. Et tamen hæ formulæ loquendi vehementer contradicunt eiusmodi sensui purè materiali, nec rectè coheret cum sinceritate repromissionis connexio purè materialis, inter conditionem, & conditionatum.

Art. 6. Confirmatur paritate vis huius ponderationis. Quia vis Baptismi ad iustificandum ex opere operato, tum paruulos, tum adultos, rectè colligitur ex illo Ioann. 3. 5. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest introire in Regnum Dei*, vt est in confesso apud omnes. Ergò idem rectè colligitur & verbis ponderatis; *Qui me confessus fuerit, &c.* patet consequentia. Quia quod ad affirmatiuam partem atinet, eadem vtrouique apparet vis promissionis. Quapropter ex ista istorum duorum testimoniorum comparatione mutua, optimè comprobatur Augustinus lib. 13. de Ciuitat. cap. 7. illustrem hanc suam sententiam, quæ nostram exprimit

egregiè. *Quid pretiosius, quàm mors, per quam fit, vt delicta omnia dimittantur?* Confirmatur rursus, quia retributio promissa alicui exteriori, seu actioni, seu passioni, semper intelligitur implenda, dummodò non desit actus internus virtutis, sufficientis ex sua natura ad talem executionem exteriorem, & cui inest ea perfectio, quæ haberi potest relatiuè ad solam eandem executionem exteriorem, tanquam motiuum formale actus interni, de quo nemo vnquam dubitauit. Executio autem exterior martyrij, seu mortis propter Christum potest existere ex vi actuum ignobiliorum actu perfectò charitatis, nec martyrium, seu honestas propriè pecuniaris, moriendi propter Christum, & Euangelium, atque confitendi Christum coram hominibus potest esse motiuum formale specificatum dilectionis Dei super omnia. Ergò prædictæ promissiones factæ martyrio, seu morti Christum confitenti, necessariò intelliguntur implendæ, tametsi desit formalis dilectio super omnia, solique adsint actus aliarum virtutum sufficientes ad honestam, verèque Christianam perfectionem martyrij, & ad faciendam veram, sinceramque Christi confessionem coram hominibus. Adde promissiones istas factas morientibus pro Christo, non esse capaces, quæ accipiantur in eo sensu, quo accipi possunt similes promissiones factæ pauperibus spiritu, paucis, misericordibus. Nempe posteriores istæ promissiones; tametsi adsit impedimentum peccati, dum exhibentur ea opera, possunt nihilominus impleri, postea, inducentibus aliquo modo iisdem operibus, auxilia actualia gratiæ, quibus deinde tempore opportuno inducatur dispositio proxima ad iustificationem, & consecutionem vitæ æternæ. At martyrium est vltima vitæ clausula, ac proinde promissio salutis, & viuificationis illi adiuncta, debet adimpleri immediatè ex vi ipsius, nec aliter potest intelligi infallibiliter, atque vniuersaliter adimplenda, sicut effectur omninò vniuersaliter ab eo, qui est infallibilis.

Art. 7. Plurimum roboris, ac splendoris accedit huic sententiæ, ex frequenti apud Sanctos Patres comparatione martyrij cum sacramento Baptismi, quod ad vim vtriusque vniuersalem remittendi peccata, & perducendi ad vitam æternam. De Augustino iam nuper id apparuit clarè. Audiatur post ipsum charissimus eidem, atque ab eodem celebratissimus Cyprianus epist. 37. *Nunquid potest vis Baptismi esse maior, aut potior, quàm confessio? quàm passio? vt quis coram hominibus Christum confiteatur, & suo sanguine baptizetur*. Et rursus in expositione orationis Domini. *Quale delictum est, quod nec baptismo sanguinis potest abluì? Quale crimen est, quod nec martyrio potest expiari?* Diuus Prosper in lib. sententiarum, quæ rectè ad verbum sunt depromptæ ex Augustino, sent. 149. *Qui non præcepto*, ait, *regenerationis lauacro, pro Christi confessione moriuntur, tantum eis valet ad ablucenda peccata, quantum si abluerentur fonte baptismatis*. His tam manifestis assertionibus æquiualeat omnino, exceptio martyrij, dum agitur de necessitate Baptismi, quam facit, inter alios Cyrill. Hierosol. Cathec. 3. *Si quis non baptizatur, salutem non habet, præter solos martyres*. Similiter excipit Fulgentius de fide ad Petrum cap. 3. *Absque sacramento baptismatis, præter eos, qui in Ecclesia Catholica sine baptismate pro Christo sanguinem fundunt, nec Regnum Cælorum potest quisquam accipere, nec vitam æternam*. Quod si hæc, aliæque similia, quam plura, quæ videri possunt apud Suarez vbi supra, non subintelligantur cæteris paribus ex parte dispositionis præuiæ, sed subintelligenda insuper necessariò esset dilectio Dei super omnia, ex parte martyrij; enervantur penitus, atque alienantur à sincero, ac germano suo sensu omnes eiusmodi

eiusmodi Sanctorum Patrum locutiones, vt pater consideranti.

Art. 8. Accedit postremò huic sententiæ ingens probationis pondus ex infallibili Ecclesiæ auctoritate, quæ agnoscit, & colit vt Sanctos, non minùs adultos, quàm paruulos, qui mortui sunt pro Christo, pro Euangelio, pro his, quæ, seu practicè, seu speculatiuè docemur in Euangelio, & certissimè tenet, fortes eiusmodi athletas Christi eo ipso instanti, quo sic moriuntur, euolare ad Cælos absque vlla mora in Purgatorio, eisdemque refert in album Sanctorum, sola præeunte legitima legitimi martyrij probatione, tametsi nulla priùs speciali nituerint probitate, & commendatione morum, ad id sufficienti. Quod quidem fieri nullatenus posset, si realis passio martyrij iustificare perfectè, & remittere peccata minime posset ex opere operato, & independentè à dilectione perfecta Dei super omnia, tum quoad culpam, tum quoad totam pœnam. Quia ex notitiâ mortis honestè, ac laudabiliter toleratæ propter Christum, sola certò deducitur potitiâ eorum actuum internorum, qui sufficiunt, simulque sunt præcisè necessarij ad tale opus externum. Dictum autem est non includi, inter eiusmodi actus, actum perfectæ dilectionis Dei super omnia, Deindè, vt includeretur, non sufficit hic actus, ex suo conceptu vniuersali, ad remissionem totius pœnæ, quantacunque martyri deberetur antecedenter. Sed neque passio ipsa mortis sufficit ad eum effectum ex opere operantis, vniuersaliter, & pro omni euentu; quandoquidem fieri potest vt mors non sit valdè acerba, vtque pœna antecedenter debita, esset maxima. Necesse igitur specialiter est ex reuerentia debita auctoritati Ecclesiæ, vt concedatur martyrio, vis ex opere operato remissiua saltem totius pœnæ: eadem autem est ratio de vi eodem modo remissiua, etiam quoad culpam, cum neque in Euangelicis, hac de re testimoniis, neque in documentis Sanctorum Patrum, neque in praxi Ecclesiæ vllum appareat fundamentum distinctionis quoad vim remissiua culpæ, & pœnæ. Concluditur itaque legitimam esse in sensu initio explicato, diuisionem Baptismi in Baptismum fluminis, fluminis, & sanguinis.

Ad 1. Dominus, qui gubernat Ecclesiam, est vnus numero Christus Iesus; & similiter est vnus eius finis, Deus optimus maximus; fides verò est vna, solum quoad speciem infimam, & similiter est vnus Baptismus, quoad suam rationem vniocam. Quia actus charitatis, & martyrium dicuntur baptismus analogicè tantum, propter conuenientiam inadæquatam cum sacramento Baptismi, quoad solum prædicatum præcipuum ipsius.

Ad 2. Baptismata illa plura, quæ enumerat Damascenus, nempe diluuium, transitus maris Rubri, variæ Hebræorum ablationes, & Baptismus Ioannis, fuere purè præfiguratiua nostri baptismi, nec conueniunt cum sacramento baptismi proprio Noui Testamenti, quoad prædicatum eius præcipuum remissionis peccatorum, sicut conueniunt cum eodem dilectio Dei, & martyrium; idèque non sunt digna, vt illi connumerentur, sicut dilectio Dei, & martyrium.

Ad 3. Illa ratio solum probat, quod spontè conceditur, conceptum Baptismi non esse vniocè communem aquæ, flumini, & sanguini. Cæterum id non tollit conuenientiam analogam, penes prædicatum præcipuum, præcipui analogati, vt visum est; eaque communitas abundè sufficit ad communitatem nominis.

Art. 1. Ad 4. Negandum est vt patet ex præmissis, non posse remitti peccata vniuersim omnia, per martyrium, tametsi non adsit dilectio perfecta Dei super omnia circa locum, qui adducitur in contra-

rium ex 1. ad Corinth. 13. audiendus in primis est Diuus Thomas ibi, qui post illa verba: *charitatem autem non habueris, nihil mihi prodest*; sic immediatè subiungit; *vel quia simul cum prædictis operibus adest voluntas peccandi mortaliter, vel quia sunt propter inanem Gloriam*. Possunt autem excludi per alios actus bonos minoris perfectionis. Ergo ex mente Diui Thomæ, sola vi eorundem actuum minoris perfectionis, quam sit dilectio Dei, fieri potest vt proficit martyrium. Deinde non minus verificatur, si *suscipero Baptismum, charitatem autem non habueris, nihil mihi prodest*; quam verificetur, si *tradidero, &c.* Quia videlicet verissimum est non habenti charitatem, dum eam non habet, seu in sensu composito eam non habendi, nihil prodesse posse ad salutem, & vitam æternam, siue ex opere operantis, siue ex opere operato. Ergo sicut nihilominus prodesse potest Baptismus non præhabenti charitatem; dummodò præexistat sufficienter dispositus per alios actus ad habendam eandem ex vi Baptismi; ita & martyrium prodesse potest, similiter disposito, vt ex vi martyrij charitatem habeat. Nempe Apostolus non dicit nihil prodesse traditionem corporis, ita vt ardeat, si non præhabetur charitas, sed tantum si non habeatur; habetur autem absolutè, si ipsum martyrium eam inducit.

Art. 2. Quoad loca Diui Thomæ, & quoad testimonia sanctorum Patrum, & quoad causales illas Evangelicas, qui *perdiderit animam suam propter me, meminisse oportet doctrinæ traditæ cum Diuo Thoma, & aliis communiter, tum quæst. 41. de virt. Theolog. tum quæst. 1. de act. hum. circa imperium vniuersale charitatis super omnes alias virtutes, & circa causalitatem itidem vniuersalem vltimi finis respectu omnium actuum voluntatis*. Ibi enim dictum est omnes, & qualescunque actus aliarum virtutum, esse intrinsecè participes perfectionis quæ est propria charitatis, licet modo minus perfectò, omnèsque essentialiter pendere aliquo modo ab imperio eiusdem charitatis, & similiter omnes actus bonos, ac laudabiles esse aliquomodo propter verum vltimum finem nostrum, qui est summum bonum, seu Deus optimus maximus. Hinc fit, ad verificandum, quod quis perdat animam suam propter Deum, non esse necesse, vt eam perdat per actum perfectæ, & formalis dilectionis Dei super omnia, sed sufficere vt eam perdat per actum supernaturalem cuiuscunque virtutis, siue, vt nuper dicebatur ex Diuo Thoma, vt non tradat corpus, nec perdat animam, per actum peccaminosum, ac vitiosum. Quia videlicet fieri non potest, iuxta doctrinam præmissam, vt quis perdat animam, seu vitam corporalem per aliquem actum bonum proprium hominis Christiani, quin eo ipso eam perdat propter Deum, & propter summam eius bonitatem, quæ est vltimus finis noster. Indidem consequenter apparet, effusionem sanguinis, quæ procedit ex actu alicuius virtutis, quæcunque demùm ea sit, eo ipso procedere aliquo modo à charitate, nec effundi sanguinem omnino omnibùsque modis sine charitate. Quia videlicet eo ipso procedit aliquo modo ab imperio charitatis, atque motuum formale charitatis, verè eo ipso exercet aliquo modo suam causalitatem, & motionem respectu effusionis sanguinis, & amissionis vitæ. His autem ita iam constitutis, nihil necesse est ad singula seorsim testimonia respondere, quæ opponuntur in contrarium. Quiuis enim cuius illorum facile, ac legitime poterit accomodare doctrinam nuper datam, nec nisi per eius accomodationem possunt redigi in concordiam cum testimoniis aliis superius propositis pro nostra sententia. Certè Diuus Thomas non aliter conciliari cum seipso potest, siquidem nostram sententiam apertissimè docet in 4. dist. 4. quæst. 3. art. 3. quæstiunc. 4. his verbis: *gratia in baptismo*

rismo sanguinis magis augetur habenti, & amplior datur non habenti, si impedimentum non adsit, & remissio peccatorum, quamvis non sit plenior, quia uterque baptisimus omnem culpam, & penam tollit, tamen in baptismo sanguinis, efficacior est, & fructuosior, qui secundis maculis non inquinatur, vt Damascenus dicit. Idem docet in hac 3. p. quæst. 87. art. 1. ad 2. Vnde quod dicit effusionem sanguinis sine charitate non habere rationem Baptismi, perinde est, atque effusionem sanguinis, nullo modo procedentem ab imperio charitatis, id est procedentem ab actu vitioso, vt paulo prius ex eodem prenotatum est, nihil prodesset, nec habere vim baptismi. Illa duo loca, quæ indicantur ex 1. & 2. non sunt de re. Quia utrobique agit de actu meritorio, & quidem meritorio de condigno, sub qua ratione certum est prærequiri habitum charitatis, & statum gratiæ, vt dictum est quæst. 3. art. 1. r. & 12. de act. hum. sed nunc non de hoc agitur, siquidem agitur de solo opere operato.

Ad 5. Baptismus aquæ præminet secundum quid baptismo sanguinis, propter impressionem characteris, & habilitatem ad reliqua sacramenta, & propter vniuersalitatem eius coniunctam cum facilitate ad consequendam remissionem peccatorum, & vitam æternam. Sed Baptismus sanguinis, licet non sit sacramentum, quatenus non est signum symbolicum ex institutione significans gratiam, præminet nihilominus simpliciter, & absolute. Quia confert vberiorrem gratiæ cumulum, & inamissibilem coniunctionem cum Deo, per renunciationem, ac dimissionem intrinsecè reuocabilem, & æternam omnium bonorum temporalium, potentium auertere à Deo, & inducere in peccatum. Qui profecto modus accedendi ad Deum, & adherendi Deo est summe arduus, & maximæ perfectionis ex genere suo. Qua de causa dicitur Ioan. 15. 13. *Maiorem hac dilectionem nemo habet, vt animam suam ponat quis pro amicis suis.* Eadem de causa assimilatur purus homo Christo patienti, per Baptismum quidem aquæ, figuratè solum, & per Baptismum flaminis, seu poenitentiae perfectæ, solum effectiue; per Baptismum verò sanguinis effectiue, atque perfectæ, & consummata operis imitatione intrinsecè coniunctiua cum Deo, vinculo æternum indissolubili. Istam comparisonem exprimit egregiè Augustinus lib. de Eccles. dog. cap. 74. *Baptizatus confitetur fidem suam coram sacerdote, martyr coram persecutore. Ille post confessionem aspergitur aqua, hic sanguine. Ille per impositionem manus Pontificis recipit Spiritum sanctum, hic templum efficitur Spiritus sancti incorruptibile vtiq; ac indissolubile, & æternum, ex natura ipsa operis.* Ob hæc igitur congruum, ac rationabile omnino fuit, vt Deus adiungeret martyrio priuilegium remissionis omnium peccatorum, quoad culpam, & totam penam, cum vberiori gratia, quam quæ confertur per baptismum aquæ, aut flaminis, atque ita baptismus sanguinis euaderet utroque eo baptismo absolute, & simpliciter præstantior. Nomen nihilominus baptismi absolute prolutum supponit determinatè pro sacramento, quia hoc est baptismus vniuersaliior, & notior.

QVÆSTIO XLII.

Vtrum quilibet viator sit minister idoneus Baptismi?

Videtur non quilibet esse idoneus, etiam quoad valorem. 1. Quia ad eos omnes, & solos pertinet baptizare, ad quos pertinet docere, & acceptare in corpus Ecclesiæ, atque annuere populo Chri-

stiano. Ablutio enim sacramentalis commissæ est à Christo Domino Matth. vii. 19. simul, ac indiuitum cum Doctrina, seu cum munere docendi, ac proinde eisdem omnibus, & solis vtrique commissæ est, & præterea per baptismum incorporatur quis Ecclesiæ, & annumeratur populo Christiano. Docere autem mysteria fidei, pertinet ad Episcopos, vt docet Dionysius cap. 5. ad 6. Eccles. Hierarch. Nec nisi ad eisdem pertinere potest aggregatio ad corpus Ecclesiæ, & annumeratio inter populum Christianum. Quia hoc est opus solius principis; Atque Episcopi sunt Principes Ecclesiæ, tenentque locum Apostolorum, quibus conuenit illud psalm. 44. 17. *Constitues eos Principes super omnem Terram.* Ergo soli Episcopi baptizare possunt.

2. Qui non potest perficere quod minus est, multo minus perficere potest, quod est maius intra idem genus. Nemo autem inferior Episcopo potest consecrare Ecclesiam, aut altare, aut conficere Chrismum, & sic de aliis similibus, quæ sunt inferiora Baptismo. Ergo multo minus potest perficere Baptismum, quicquam inferior Episcopo.

3. Sicut Cœlestium ordinum proprietates officia, & facultates innotescent ex eorum nominibus, vt habetur ex Dionys. cap. 7. de Cœlest. Hierarchia etiam ex nominibus ordinum, seu graduum Ecclesiasticorum innotescent, quid ad vniuscuiusque Ecclesiasticæ personæ officium, & facultatem pertineat. Nomen autem Diaconi, id est ministri solum in eo denotat facultatem inseruiendi ministerialiter sacerdoti, in perficiendis, & administrandis sacramentis, instruendo catechumenos, eosque disponendo ad dignam susceptionem sacramenti & repellendo immundos, ac indignos. Ergo Diaconi non sunt idonei ad baptizandum, & multo minus, qui sunt illis inferiores, sed soli sacerdotes.

4. Laici non possunt perficere sacramentalia, quæ sunt quid incomparabiliter minus, quam sacramentum Baptismi, nec possunt sacramentum Poenitentiae administrare, quod tamen ipsum est minoris virtutis, & efficaciam, quam baptismus, vt infra dicitur. Ergo à fortiori sunt incapaces ad perficiendum sacramentum Baptismi.

5. Potestas baptizandi est coniuncta cum potestate docendi, vt præmissum est in 1. & similiter est coniuncta cum potestate, & autoritate iurisdictionali, vt ibidem præmissum est. Sed mulier est prorsus expers vtriusque eius potestatis, vt pater quoad primum ex 1. ad Corinth. 14. 35. *Turpe est mulieri loqui in Ecclesia,* & quoad vtrumque ex 1. Tim. 2. *Docere mulieri non permitto, nec dominari in virum, sed subditam esse in silentio.* Ergo mulier est prorsus expers potestatis ad baptizandum.

6. Nemo dat, quod non habet, nec potest ministrare, quod est alicuius, qui non est minister eius, nec potest sacramentum perficere, quod plus est, qui non potest suscipere sacramentum quod minus est. Qui autem nondum est baptizatus, non habet characterem, & gratiam baptismalem, nec est minister Ecclesiæ, utpote adhuc existens extra corpus Ecclesiæ, nec est capax suscipiendi alia sacramenta, præter ipsum baptismum. Ergo qui nondum est baptizatus, non potest baptizare. Non ergo omnis viator est minister idoneus baptismi, sed soli Episcopi, vel ad summum etiam Parochi possunt illum perficere, ac ministrare.

Art. 1. Respondetur. Eo modo; quo quis vult finem, oportet, vt velit media necessaria ad consecutionem finis, utque velit absolute hæc media, qui vult absolute finem. Deus autem vult omnibus salutem, & vitam æternam, iuxta illud. 1. Tim. 2. 41. *Vult omnes homines saluos fieri,* atque ita vult, vt omnibus eam reddat consequibilem, & in manu cuiusque relinquat consequi